

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0404U002210

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-06-2004

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фокін Сергій Борисович

2. Fokin S.B.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.16

Назва наукової спеціальності: Перекладознавство

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 20-05-2004

Спеціальність за освітою: 02.20

Місце роботи здобувача: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: 01033, м. Київ, вул. Володимирська, 64

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.11

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 60, м. Київ, Київська обл., 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: 01033, м. Київ, вул. Володимирська, 64

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.31.41

Тема дисертації:

1. Фокін С. Б. Трансформація граматичної категорії стану при перекладі (на матеріалі іспанської та української мов).
2. Sergiy Fokin. Grammar voice transformation in translation (on basis of Spanish and Ukrainian languages).

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячено поширеній при перекладі трансформації граматичної категорії стану. Згідно з метою та завданнями дослідження, виділено основні типи трансформаційних відношень, в які вступають активний, пасивний, взаємний та зворотний стани при перекладі з іспанської та чинники, які ці трансформації зумовлюють. Порівняльний аналіз граматичного стану в іспанській та українській мовах виявляє високу симетрію форм стану та їхніх категоріальних значень, що, однак, не передбачає обов'язкового закономірного вживання паралельних форм як перекладацьких відповідників через те, що у своїх вторинних значеннях категорія стану тісно взаємодіє з категоріями модальності, імперативності, атрибутивності, аспектуальності, істоти-неістоти та ін., оскільки засоби вираження останніх виявляють значну асиметрію при порівнянні мови оригіналу та мови перекладу. Таким чином, трансформація стану

розглядається як засіб досягнення перекладацької еквівалентності та стилістичної адекватності у зв'язку з необхідністю подолання міжмовної асиметрії, яка виявляється в системних, нормативних та узуальних розбіжностях мови оригіналу та перекладу. Трансформація стану в більшості випадків описується трансформаційною моделлю перекладу й охоплює не лише морфологічний, а й синтаксичний та лексичний рівні. Лексичні зміни при трансформації стану, як правило, пояснюються ситуативним контекстом, і тоді трансформація описується ситуативною моделлю перекладу. Можливість застосування тієї чи іншої моделі перекладу є стилістично зумовленою. Ключові слова: перекладацька трансформація; міжмовна асиметрія; трансформація стану; моделі перекладу; стан; функціонально-семантичне поле.

2. The thesis is focused on the analysis of voice transformation in translation, one of the common transformations used by translators in their practice. Regular transformation types of active, passive, reflexive and reciprocal voices in translation from Spanish into Ukrainian have been established, as well as factors, conditioning these transformations. A comparative analysis establishes a high symmetry between Spanish and Ukrainian voice forms and their categorial meanings. Though, this high symmetry does not guarantee their regular equivalency in translation, as a category form interacts with other categories and with categories of modality, imperativity, attributivity, aspectuality, conditionality and others, formal means of which reveal wide asymmetry between the original language and target language. Thus, the voice transformation should be considered as a way of achieving translation equivalency and overcoming interlingual asymmetry, which is manifested in norm, system, usage and frequency differences between the two languages. In most cases the voice transformation corresponds to transformational model of translation and includes not only morphological but also syntactical and lexical levels. The lexical changes in voice transformation can be commonly explained by situational context and these transformations are characterized by situational model of translation. The possibility of using one of these models is conditioned by stylistic characteristics of the text. Key words: translation transformation; voice transformation; translation model; voice; interlingual asymmetry; functional-semantic field.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Калустова Ольга Михайлівна

2. Kalustova O.M.

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зорівчак РоксоланаПетрівна

2. Зорівчак РоксоланаПетрівна

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.04, 10.02.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Серебрянська Алла Олексіївна

2. Серебрянська Алла Олексіївна

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Чередниченко О.І.

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Чередниченко О.І.

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Т.А.